

ČESKA REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Bohuslavou Drahošovou v právní věci žalobkyně: **R. N.**, zastoupené JUDr. Bohumilem Maceškou, advokátem se sídlem Praha 8, Kozomínská 638, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Nad štolou č. 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 26.6.2008, č.j. OAM-367/VL-07-08-2008, **ve věci mezinárodní ochrany**,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobě **s e n e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

IV. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala přezkoumání shora označeného rozhodnutí správního orgánu, kterým žalovaný rozhodl o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. v pl. znění neuděluje, mimo jiné s odůvodněním, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha vyhnout se nepříznivé ekonomické

situaci v Moldavsku a obavy z možného jednání bývalého manžela, který odmítal platit na dítě výživné a vyhrožoval jí únosem dítěte, jakož i obavy z potíží se státními úřady, jelikož uzavřela manželství s občanem ČR. Žalobkyně uvedla, že není pravda, že pozbyla smrti manžela rodinné svazky na území ČR a že v ČR nemá žádné příbuzné. Jde o příbuzné ze strany manžela. V ČR má za dobu nepřetržitého pobytu od roku 1999 dosud všechny známé. Naopak s příbuznými v Moldávii žádný osobní kontakt nemá. Původně při jejím příjezdu do ČR v r. 1999 byl důvod ekonomický. Přijela do ČR pracovat, prostřednictvím moldavského zprostředkovatele. Vytýkala žalovanému, že skutečný stav reemigrantů, jak je žalobkyni znám z telefonických hovorů s matkou v Moldávii, která se jí stará o syna, tak se svými známými, Moldavany pobývajícími v ČR, správní orgán nezjišťoval. Navrhovala provést svůj účastnický výslech. Vytýkala žalobci, že blíže nerozebíral možnost udělit azyl podle § 14 zákona z humanitárních důvodů. Domáhala se přiznání odkladného účinku žalobě.

V písemném vyjádření k žalobě ze dne 16.9.2008 popřel žalovaný oprávněnost žaloby. Odkázal na správní spis žalobkyně a na vydané rozhodnutí Ministerstva vnitra. Uvedl, že se případem žalobkyně řádně zabýval, posoudil její výpovědi s dostatečným množstvím reprezentativních a aktuálních informací o zemi původu. Z tvrzení žalobkyně sdělených v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany zjistil, že důvodem podání její žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha vyhnout se nepříznivé ekonomické situaci v Moldavsku, jelikož si tam nebyla schopna zajistit dostatek finančních prostředků na léčbu syna. Rovněž se obávala možného jednání bývalého manžela, který odmítal platit na dítě výživné a vyhrožoval jí únosem. Taktéž se domnívala, že by měla potíže se státními úřady, jelikož uzavřela manželství s občanem ČR. K námitce, že splňuje důvody pro udělení humanitárního azylu uvedl, že žalobkyně žádné okolnosti, které by vedly správní orgán k úvaze, že by měl být žalobkyni udělen tento zcela mimořádný druh azylu, v azylovém řízení neuvedla. Navrhoval zamítnutí žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně sepsala žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 6.5.2008. V této žádosti uvedla, že opustila Moldavsko, protože bývalý manžel jí vyhrožoval kvůli toho, že na něho podala žalobu ohledně alimentů a on jí donutil stáhnout žalobu zpět. O azyl požádala proto, že dostala vyhoštění na 3 roky. Nemůže se vrátit zpět domů, protože kvůli vyhoštění ze země může mít problémy. Žalobkyně byla slyšena do protokolu ke své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany 16.2.2002 a k nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 6.5.2008 a 22.5.2008. Ve svých vyjádřeních uvedla, že se rozhodla odcestovat z Moldavska na konci roku 1999. Prostředky, které měli na zabezpečení rodiny nebyly dostatečné. Odjela také kvůli problémům s bývalým manželem. Opustil ji muž, se kterým má syna. Neplatil alimenty, dala jej k soudu. Vyhrožoval, že jí unese dítě, pokud žalobu nevezme zpět. Začalo docházet ke konfliktům s rodiči, neboť byla bez práce a bylo třeba platit různé poplatky. Nechtěla řešit své problémy přestěhováním do jiné části země. Jiné problémy se soukromými osobami neměla. Neměla ani problémy se státními orgány Moldavska. V roce 1999 nesplatila dluh za operaci dítěte. Dluh již uhradila. Kvůli dluhům ji nikdo nevyhrožovat. Do České republiky přicestovala na přelomu března a dubna roku 2000. O udělení azylu požádala již v roce 2001. Její žádost byla zamítnuta. Dne 11.4.2003 se provdala za

českého občana A. N., se kterým žila asi dva roky před uzavřením sňatku v podnájmu ve V.. O udělení trvalého pobytu nepožádala, neboť její manžel neměl trvalý pobyt. A. N. zemřel 25.11.2004. Domnívala se, že poté, co se provdala, se nemůže vrátit do Moldavska, protože by kvůli tomu měla problémy. Žalobkyně uvedla, že pro případ návratu do Moldavska by ji nic nehrozilo, pokud by byly peníze. Pokud by peníze neměla, znovu by byly problémy. Dostala správní vyhoštění, a proto požádala o azyl. Chce si legalizovat pobyt v ČR, aby zde mohla žít a v budoucnu přivést syna na léčení. Rozhodnutím Policie České republiky, oblastní ředitelství služby cizinecké policie Praha ze dne 3.3.2008, č.j. CPPH-6195/ČJ-2008-60-KP byla žalobkyni uloženo správní vyhoštění na dobu 3 let. Doba vycestování z území České republiky byla stanovena do 1.5.2008.

V průběhu ústního jednání dne 25.5.2010 a 13.7.2010 žalobkyně upřesňovala svůj příběh. Nejprve uvedla, že byla ve své vlasti provdána za otce jejího dítě, přičemž sňatek měl být uzavřen den po narození syna Michala a posléze sdělila, že provdána nebyla. Sňatek uzavřela až v České republice, kdy se provdala za občana české národnosti. Nyní žije v Praze s občanem rumunské národnosti. Oba pracují. Ona ze svých příjmů podporuje rodinu v Moldavii.

Výčet důvodů pro poskytnutí azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu je taxativně vymezen, a jiné než tam uvedené důvody nezakládají důvod pro udělení azylu. Podle výše citovaného ustanovení se azyl udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Za pronásledování se pak v souladu s ust. § 2 odst.8 pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna státními orgány, stranami nebo organizacemi ovládajícími stát nebo podstatnou část jeho území ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství. Za pronásledování se považuje i jednání soukromých osob podle věty první, pokud lze prokázat, že stát, strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování nebo hrozba vážné újmy zřejmě vztahuje pouze na část státu.

Podle § 13 odst.1 z.č. 325/199 Sb. rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.

Rodinným příslušníkem se podle odst.2 téhož ustanovení pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí

- a) manžel nebo partner azylanta,
- b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let,

c) rodič azylanta mladšího 18 let, nebo

d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11.

Podle odst.3 předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny manželu azylanta je trvání manželství před udělením azylu azylantovi.

Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (§14).

Podle § 14a odst.1 z.č. 325/1999 Sb. doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Za vážnou újmu se podle odst.2 tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst.1 shora cit. zákona rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

Podle odst. 2 cit. zákona rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí

- a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 10.

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany je podle odst. třetího trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci.

Ze všech procesních úkonů, učiněných žalobkyní v tomto řízení o udělení azylu v České republice soud zjistil, že neopustila zemi původu z důvodu, že by byla pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, pohlaví, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů. Bylo zjištěno, že

žalobkyně opustila zemi původu kvůli ekonomickým potížím a problémům se soukromými osobami (rodina, její tehdejší partner).

Problémy se soukromými osobami nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory, ale tím, že žalobkyně neměla dostatek finančních prostředků. Jednání soukromých osob nelze považovat za pronásledování podle zákona o azylu.

Žalobkyně pobývala v ČR od roku 1999. Požádala o azyl, jak připustila v tomto řízení, z ekonomických důvodů. Její žádost však byla zamítnuta.

Podle ustálené judikatury z podstaty azylového řízení vyplývá, že účelem přiznání azylu je poskytnout ochranu tomu, kdo je v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo cítí důvodnou obavu z pronásledování z důvodů v zákoně vyjmenovaných. Státní moc má v zemi původu v takových případech být vykonávána způsobem vykazujícím znaky perzekuce či diskriminace osob určitého konkrétního náboženského vyznání, rasy či politického přesvědčení. Občan prchající ze země původu před takovým výkonem státní moci vlastního státu, sám jako oběť bezpráví, žádá proto ochranu jinde. Aby mu však taková ochrana mohla být poskytnuta, musí být prokázáno, že je především reálným nositelem určitého přesvědčení politického či náboženského a že původ jeho obav je v reálně probíhající perzekuci osob tohoto přesvědčení ze strany státu, a že tento stav, jím nezaviněný a jím neovlivnitelný je rozhodující pohnutkou k odchodu ze země původu a žádosti o ochranu v jiné zemi, a nikoliv důvody jiné. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských zemích, vnímá právo na azyl jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným nebezpečím. V daném případě žalobkyně netvrdila, že by byla pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Žalobkyně nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, když se nejedná o manžela azylanta, svobodné dítě azylanta mladší 18 let, rodiče azylanta mladšího 18 let ani o zletilou osobu odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Nejde ani o sloučení rodiny manžela azylanta, jehož manželství trvalo před udělením azylu azylantovi.

Pokud jde o udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, to je vázáno na důvody zvláštního zřetele hodné pro případ, že nejsou podmínky pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 cit. zákona. Je věcí správního uvážení rozhodujícího orgánu. Soud při přezkoumávání takového rozhodnutí nehodnotí výsledek úvahy správního orgánu, nýbrž pouze to, zda rozhodnutí logicky plyne z provedených důkazů a zda k němu správní orgán dospěl řádným procesním postupem. Na azyl z humanitárních důvodů není právní nárok. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění

těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

Žalobkyně nesplňuje podmínky doplňkové ochrany podle § 14a odst.1 z.č. 325/1999 Sb., neboť nebylo zjištěno, že v jejím případě jsou důvodné obavy, že pokud by byla vrácena do státu, jehož je stáním občanem, hrozilo by jí skutečné nebezpečí vážné újmy (uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu). Vycestování žalobkyně není ani v rozporu s mezinárodními závazky České republiky .

Žalobkyně nesplňuje podmínky doplňkové ochrany podle ust. § 14b z.č. 325/1999 Sb., když se nejedná o rodinného příslušníka osoby požívající doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny.

Krajský soud vycházející ze zjištěného skutkového stavu dospěl tedy k závěru, že žalobkyně neuvedla skutečnosti svědčící tomu, že by jí měla být udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Prostřednictvím žádosti o udělení mezinárodní ochrany nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice. Ani skutečnost, že zde žalobkyně žije dlouhou dobu, nyní ve společné domácnosti s jiným mužem, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně měla možnost upravit si pobyt v České republice prostřednictvím zákona o pobytu cizinců, jehož institutů mohla efektivněji využít.

Správní orgán ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Opatřil si dostatek důkazů, na jejichž podkladě zjistil dostatečně skutkový stav věci a vyhodnotil jej v souladu s právní úpravou. Soud má za to, stejně jako žalovaný, že důvodem podání žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu je snaha vyhnout se nepříznivé ekonomické situaci v zemi původu. Pokud v rozhodnutí žalovaného ze dne 26.6.2008 je mimo jiné uvedeno, že žalobkyně se obávala možného jednání bývalého manžela, který odmítal platit na dítě výživné a vyhrožoval jí únosem dítěte, pak v průběhu ústního jednání před krajským soudem dne 13.7.2010 bylo objasněno, že žalobkyně ve své vlasti neuzavřela sňatek. Sňatek uzavřela až 11.4.2003, kdy se provdala za českého občana A. N.. A. N. zemřel 25.11.2004. Byla to žalobkyně, která uvedla žalovaného v omyl, pokud tvrdila, že ve své vlasti byla provdána, což u ústního jednání před krajským soudem popřela. Právní zástupce žalobkyně odůvodnil rozpor ve výpovědi žalobkyně ohledně údajně uzavřeného sňatku v její vlasti tím, že žalobkyně pochází z jiné kultury, má jinou mentalitu, než na jakou jsme zvyklí. Pokud se jedná o otce dítě žalobkyně, bylo objasněno, že otec dítěte není v rodném listu dítěte uveden.

Krajský soud se po posouzení věci s postupem žalovaného a s jím provedeným vyhodnocením ztotožnil.

Soud neshledal námitky žalobkyně důvodnými. Podle názoru krajského soudu měl žalovaný dostatečné podklady k tomu, aby zjistil beze zbytku úplně skutkový stav, a aby mohl posoudit důvodnost žádosti žalobkyně. Z obsahu spisu vyplývá, že žalovaný se žádostí žalobkyně zabýval odpovědně a svědomitě, a vycházel z příběhu, jak jej žalobkyně uvedla. Z přílohy k pohovoru s žalobkyní vyplývá, že jí byla dána možnost, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřila k protokolu o výslechu, případně navrhla jeho doplnění. Žalovaný vycházel

ze spolehlivě zjištěného stavu věci, když své rozhodnutí opřel i o zprávu MZV USA o dodržování lidských práv v Moldavsku za rok 2006 ze dne 6.3.2007, informaci MV Velké Britanie ze dne 29.5.2007, týkající se Moldavska, informace MZV ČR ze dne 11.5.2007, 13.8.2003 a 11.12.2003.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Napadené rozhodnutí proto soud považuje za přesvědčivé, zvláště za situace, kdy v průběhu ústního jednání krajský soud doplnil dokazování informací MZV, týkající se Moldavska ze dne 28.4.2010, dle které mimo jiné občané Moldavska mají možnost obrátit se se stížností na nečinnost státních orgánů na ombudsmana. Moldavsko je demokratickou zemí. V Moldavsku působí celá řada nevládních organizací místních i zahraničních, které se zabývají projekty v oblasti školství, zdravotnictví, občanské společnosti, pomoci sociálně slabším apod. V současné době se v zahraničí odhadem zdržuje až milion občanů Moldavska, z nichž většina ilegálně. Téměř v každé rodině mají blízkého či vzdálenějšího příbuzného, který je ze zahraničí podporuje. Moldavským orgánům vysoký počet občanů v zahraničí svým způsobem vyhovuje.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem soud podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku žalobě soud rozhodl tak, že žalobě odkladný účinek nepřiznal. Přiznáním odkladného účinku žalobě se pozastavují účinky napadeného rozhodnutí správního orgánu do skončení řízení před soudem (§ 73 odst. 3 s. ř. s.). V tomto smyslu jde o stejný důsledek, který s sebou přináší aplikace § 38 odst. 4 s. ř. s., o předběžném opatření, jenž zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů řízení neuplatnil.

Výrok o nákladech státu je odůvodněn ust. § 36 odst. 2 s. ř. s., podle kterého náklady spojené s přibráním tlumočníka platí stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, písemně ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 13.7.2010

**JUDr. Bohuslava Drahošová
samosoudkyně**